

Lausunto

16.1.2023

VN/525/2023
VN/525/2023-OM-5

Maa- ja metsätalousministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi määräaikaisista maatalouden ja vesiviljelyn kustannuksista

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi määräaikainen laki, jonka perusteella Valtiokonttori maksaisi valtionavustuksena kustannustukia, joilla osittain kompensoitaisiin lannoitteiden ja sähkön hinnannoususta aiheutuvaa tuotantokustannusten nousua maataloudessa ja vesiviljelyssä. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Kustannusten myöntämisen esteet

Lain 7 §:ssä säädettäisiin kustannustuen myöntämisen esteistä. Tukea ei myönnettäisi esimerkiksi, jos tuen hakija on laiminlyönyt verotusta koskevan ilmoittamisvelvollisuuden. Jotta säännös olisi oikeasuhtainen ja sen soveltaminen ennakoitavaa, ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntiin tulisi kiinnittää jonkinlainen ajallinen rajaus (esim. hakemusta edeltäneen x vuoden aikana).

Tiedonsaantioikeudet

Lakiehdotuksessa tarkoitettuihin tukiin sovellettaisiin 1 §:n 3 momentin mukaan valtionavustuslakia. Valtionavustuslain 3 §:n 1 momentin mukaan, jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä noudatetaan tämän lain sijasta. Lakiehdotuksen 9 §:ssä säädettäisiin tiedonsaantioikeuksista pitkälti valtionavustuslain 6 luvun kanssa päällekkäin. Jatkovalmistelussa olisi syytä vielä arvioida ehdotetun 9 §:n tarpeellisuus suhteessa valtionavustuslain tiedonsaantioikeuksiin ja mahdollisen täydentävän tai poikkeavan sääntelyn osalta tehdä selkoa säännösten suhteesta.

Lain voimassaolo

Määräaikainen laki ehdotetaan olevan voimassa 31.12.2023 saakka. Jatkovalmistelussa on syytä arvioida voimassaoloajan pidentämistä siten, että valtionapuviranomaisella on asianmukainen lakiin perustuva toimivalta esimerkiksi tarkastusten ja takaisinperintäpäätösten tekemiseksi. Ehdotettu voimassaoloaika vaikuttaa riittämättömältä, kun tuki on myönnettävä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Eräitä teknisempiä huomioita

Lainsäädäntöteknisesti ehdotettua 8 §:ää voisi selkeyttää seuraavasti: ”Tukea on haettava viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2023. Hakemus on käsiteltävä (ja tuki maksettava?) vuoden 2023 loppuun mennessä.”

Oikaisuvaatimusta koskeva 10 §:n 1 momentti olisi asiallista muotoilla tavanomaiseen muotoon: ”Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua.” (ks. Lainkirjoittajan opas, osio 12.13.2). Muutoksenhausta valtioapuviranomaisen muihin päätöksiin (mm. takaisinperintä) säädetään puolestaan valtionavustuslaissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Viittaus 4 §:n 2 momentissa vaikuttaa olevan virheellinen. Lain 3 §:n 2 momentissa viitataan ”tässä asetuksessa” vaikka viittauksen tulisi olla ”tässä laissa”.

osastopäällikkö

Johanna Suurpää

lainsäädäntöneuvos

Heini Färkkilä

Jakelu

MMM Maa- ja metsätalousministeriö

VN/525/2023-OM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: